

10.1.2013

Oikeuspalvelujen lausunto koskien Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemia Urhean kutsua Urhea-säätiön perustajaksi

HEL 2012-008331 T 00 01 06

/.

Pääkaupunkiseudun urheiluakatemia (Urhea) on kutsunut Helsingin kaupungin perustajaksi Urhean toimintaa selkeyttämään tarkoitettuun säätiöön, jonka suunniteltu nimi olisi Urhea-säätiö.

Oikeuspalvelujen lausunnon antamista varten saamat olennaisimmat asiakirjat ovat Helsingin kaupungille osoitettu kutsu säätiön perustajajäseneksi liitteineen, 10.4.2012 päivätyt luonnokset säädekirjaksi ja säätiön säännöiksi sekä vuosien 2010 ja 2011 Urhean toimintakertomukset. Oikeuspalvelut esittää näiden asiakirjojen pohjalta Urhea-säätiöön perustajana osallistumisesta lausuntonaan seuraavaa.

Säätiöittäminen

Pääkaupunkiseudun urheiluakatemia (Urhea) ei tällä hetkellä ole oikeushenkilö, vaan se toimii eri tahojen yhteistyöverkostona. Urhea on esittänyt säätiöittämisen perusteluna tarvetta selkeyttää urheiluakatemian toimintaa oikeudellisesti ja hallinnollisesti itsenäisempään muotoon.

Oikeuspalveluiden näkemyksen mukaan Urhean toiminnan järjestäminen yhteisömuotoiseksi siten, että Urheasta muodostetaan itsenäinen oikeushenkilö, on tarkoituksenmukaista. Oman selvitystyönsä perusteella Urhea on pitänyt säätiömuotoa tarkoituksenmukaisimpana hallintomallina. Oikeudellista estettä Urhean toiminnan järjestämiseen säätiömuodossa ei ole.

Säädekirja ja säännöt

Oikeuspalvelut on saanut 10.4.2012 päivätyt luonnokset säädekirjaksi ja säätiön säännöiksi. Säädekirjaa ja säätiön sääntöjä on alla arvioitu näiden luonnosten perusteella.

Luonnoksissa säätiön säännöiksi ja säädekirjaksi ei aseteta perustajille velvollisuuksia osallistua säätiön rahoittamiseen säätiöpääoman maksamisen lisäksi. Säätiöpääomaksi on kaupungille esitettyssä kutsussa suunniteltu 130.000 euroa. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien osuus olisi yhteensä 80.000 euroa jakautuen niiden asukaslukujen suhteessa. Säätiön tulevan rahoituksen tarpeesta tai sen järjestämisestä ei kutsussa tai säätiön sääntöluonnoksessa ole mainintaa. Sääntöluonnoksen 3 §:ssä todetaan säätiöllä olevan oikeus vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä muulla

10.1.2013

tavoin kartuttaa omaisuuttaan. Pykälän mukaan säätiö ei saa harjoittaa liiketoimintaa.

Sääntöluonnoksen mukaan säätiössä on valtuuskunta. Valtuuskunta ei voi edustaa säätiötä ulospäin ja säätiön sisäisissä asioissa sillä on päättämisvalta ainoastaan säännöissä määrätyissä asioissa. Yleistöimivalta säätiön asioissa on säätiön lakisääteisellä toimielimellä hallituksella. Valtuuskuntaan kuuluu 25-50 jäsentä. Kullakin perustajataholla on sääntöluonnoksen mukaan oikeus nimetä valtuuskuntaan yksi jäsen. Valtuuskunnan muut jäsenet valitsee valtuuskunta. Sääntöluonnoksen mukaan valtuuskunta mm. nimeää säätiön hallituksen, joka koostuu 6-9 varsinaisesta jäsenestä, sekä päättää säätiölain edellytysten vallitessa säätiön sääntöjen muuttamisesta ja toiminnan lopettamisesta. Valtuuskunnan jäsenten lukumäärä on sijoitettavaan kokonaissäätiöpääomaan nähden huomattavan suuri, mutta ottaen huomioon säätiön verkostoluonteen todennäköisesti perusteltu.

Helsingin kaupungilla olisi edellä mainitun perusteella perustajana oikeus nimetä yksi jäsen enimmillään 50-jäseniseen valtuuskuntaan. Sääntöluonnoksen mukaan perustajilla ei ole oikeutta nimetä hallituksen jäseniä, vaan kaikki hallituksen jäsenet nimeää valtuuskunta.

Sääntöluonnoksen 7 §:n mukaan valtuuskunta käsittelee vuosikokouksessaan mm. hallituksen ehdotuksen seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi. Sääntöluonnoksen 7 §:ssä käytetty termi käsitellä jättää epäselväksi sen, päättääkö valtuuskunta toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksymisestä hallituksen esityksestä vai onko valtuuskunnalla oikeus ainoastaan lausua toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta. Sääntöluonnoksen 9 §:n mukaan hallituksen tehtävänä on mm. päättää säätiön toimintaperiaatteista ja tulojen käytöstä säätiölain ja näiden sääntöjen mukaan, hoitaa ja kartuttaa säätiön rahavaroja ja muuta omaisuutta ja sijoittaa niitä turvautusti ja tuloja tuottavasti sekä valmistella ja hyväksyä valtuuskuntaa kuultuaan säätiön strategia ja organisaatorakenne. Sääntöluonnoksen 9 §:n perusteella vaikuttaa siltä, että valtuuskunnalla on ainoastaan oikeus lausua talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta päätösvallan asiassa ollessa hallituksella. Sääntöluonnoksen perusteella valtuuskunnan toimivalta asiassa jää kuitenkin epäselväksi. Oikeuspalvelujen näkemyksen mukaan tulisi hallituksen ja valtuuskunnan välisen toimivallan selventämiseksi ja säätiölain vaatimusten täyttämiseksi ottaa sääntöjen 6 §:ään listaus valtuuskunnan tehtävistä.

Sääntöluonnos ja säädökirjaluonnos ovat yksityiskohdiltaan sellaiset,

10.1.2013

että oikeuspalvelujen käsityksen mukaan on epätodennäköistä, että rekisteriviranomainen voi vahvistaa sääntöluonnoksen mukaiset säännöt sellaisenaan säätiön säännöiksi. Esimerkiksi säädekirjaluonnoksen ja sääntöluonnoksen mukainen säätiön tarkoitus poikkeavat toisistaan ja sääntöluonnoksen määrittäminen hallintoneuvoston tehtävistä ei ole täsmällinen.

Sääntöluonnoksen säännöt sisältävät myös kunnallisen perustajan kannalta epätarkoituksenmukaisia yksityiskohtia. Esimerkiksi sääntöluonnoksen mukaan valtuuskunta on kutsuttava koolle todistettavalla tavalla vähintään seitsemän päivää ennen kokousta, mikä on kunnallisen päätöksenteon kannalta tosiasiallisesti liian lyhyt aika päättää kunnallisen perustajajäsenen nimeämä valtuuskunnan jäsen tai antaa omistajaohjauksen mukaisia ohjeita kunnallisen perustajajäsenen nimeämälle valtuuskunnan jäsenelle. Samanlaisia ongelmia kunnallisen perustajan kannalta aiheuttaa se, että sääntöluonnoksen mukaan valtuuskunnan kokouksessa voidaan käsitellä enemmistöpäätöksellä muitakin kuin kokouskutsussa mainittuja asioita.

Oikeuspalveluiden tarkemmat kommentit sääntöluonnokseen ilmenevät lausunnon liitteenä olevasta oikeuspalveluiden kommentoimasta sääntöluonnoksesta.

Edellä mainituissa sääntöluonnoksen ja säädekirjaluonnoksen yksityiskohtiin liittyvissä ongelmakohtissa on kysymys lähinnä teknisistä yksityiskohtista, joilla ei ole varsinaista vaikutusta säätiön luonteeseen tai sen tosiasialliseen toimintaan säätiön tultua perustetuksi. Helsingin kaupungin ryhtymiselle säätiön perustajaksi, ei ole oikeudellista estettä edellä mainitut seikat huomioon ottaen. Mikäli kaupunki päättää ryhtyä säätiön perustajaksi, pitää oikeuspalvelut teknisuonteisten yksityiskohtien korjaamiseksi tarpeellisenä, että säädekirjan allekirjoittava taho valtuutetaan tekemään säädekirjaan ja sääntöihin rekisteriviranomaisen edellyttämiä muutoksia ja muita tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia, jotka eivät merkittävästi muuta säätiön luonnetta tai toimintaa.

Suurilta linjoiltaan säädekirja ja sääntöluonnos mahdollistavat säätiön toiminnan järjestämisen.

Lisätiedot

Samuli Vartiainen, ma. asiamies, puhelin: 310 64011
samuli.vartiainen(a)hel.fi

Liitteet

1 [oikeuspalvelujen kommentit urhea-säätiön sääntöluonnokseen.pdf](#)